

Những Giấc Mộng

PHAN ĐÌNH TĂNG

Trong đời có khi ta nằm mộng thật (trong lúc ngủ), có khi ta mơ mộng giữa ban ngày. Cả hai mộng đều ít khi thành sự thật. Tuy nhiên trong đời tôi có một vài cái mộng nó thành sự thật như là ai chiếu lai cuốn băng ghi hình cho mình xem để so cái mộng và cái thật. Trước nay tôi ít tâm sự với các bạn sợ anh em cho là nói dối. Nhưng nay đã “thất thập cổ lai hy” rồi nên nói ra cho anh em nghe cho vui có bị chê thì cũng già rồi chẳng còn sợ gì nữa!

Năm 1945, Nhật đảo chính Pháp, tôi đang là học sinh nội trú ở Trung Học Khải Định. Sau đó tôi bị đau nặng phải vào bệnh viện Huế, hôn mê trong 3 ngày đêm, nhờ Bác sĩ chữa hay mới sống lại được. Khi tỉnh lại, tôi lấy làm lạ là tôi vẫn nhớ mồn một giấc mộng dài trong 3 ngày đêm đó! Trong giấc mộng tôi đã đi qua nhiều nơi rất xa lạ! Sau đó thì Cách Mạng tháng 8 (1945), rồi toàn quốc kháng chiến chống Pháp (1946), làng tôi bị Pháp chiếm, gia đình thoát qua Huế. Pháp mở khoa thi đầu tiên, tôi gặp may thi đậu Tú Tài I, được học bổng vào học Sài Gòn. Từ đó giấc mộng dài của tôi bắt đầu mở ra trước mắt. Đi đâu tôi cũng ngờ ngợ là có qua đây rồi. Khi được học bổng du học ở Pháp cũng vậy, đi đâu cũng hình như là có qua đây rồi, thậm chí khi đi với tổ chức sinh viên trượt tuyết ở Áo cũng như khi trường cho đi xem các công trình xây cất ở tận Thổ Nhĩ Kỳ! Cho đến năm 1955 sau khi tốt nghiệp ra làm việc thì hết! Có lẽ trong 3 ngày đêm hôn mê năm 1945 đã cho tôi thấy trước đại khái 10 năm sau của đời tôi.

Khi thi đỗ vào trường Kiều Lộ, nằm nghĩ trên bãi biển Le Harve tôi mơ sau này sẽ xây cất đường sá cho Việt Nam giống như Pháp, lái xe boong boong trên xa lộ ngắm cảnh sông núi.

Khi đi làm mới biết là mộng ấy khó thành... vì làm đường cầu rất tốn tiền mà nước ta lại... nghèo! Năm 1961 qua Mỹ quan sát Kiều Lộ tôi mới thấy là thiên đường của các công cuộc xây cất. Các xa lộ Liên-Tiểu-Bang (Interstate Highway), bắt đầu làm dưới thời TT Eisenhower (thập niên 1950) mà khi tôi đến (1961) gần như đã hoàn thành một phần lớn. Các vị kỹ sư hướng dẫn tôi đôi khi hỏi tôi: “Sao thấy gì anh cũng chê đắt. Đắt mà dân chịu trả thì là không đắt. Ví dụ: không có sẵn tiền thì anh đi vay rồi sau đó anh thâu tiền xe đi qua để trả nợ”. Tôi nói: “*Dân Mỹ có tiền trả còn dân tôi tiền đâu?*”

Sau đó dịp may hiếm có: năm 1967 cơ quan quân sự MACV (Military Advisory Command in Vietnam) qua thay USAID (United States Agency for International Development) làm cố vấn cho Tổng Nha Kiều Lộ. Tiền bạc nhiều thì phương tiện nhiều. Lực lượng thi hành công tác gồm có tổ hợp hãng thầu quốc phòng RMK-BRJ (Raymond Morrison Knudsen Brown Roote and Jones), Công Bình Bộ Binh (US Army Engineers), Công Bình Hải Quân (US Navy Construction Battalion) viết tắt là SEA BEE (CB). Họ đã giúp VN làm biết bao công trình lại còn giúp cho Kiều Lộ có một căn bản tài chính quản trị hữu hiệu. Tôi còn nhớ họ muốn câu cho chính phủ ta cho Kiều Lộ ra tự trị, thâu thuế xăng để vào ngân sách, bằng cách đưa vào trong tờ trình lời cam kết “nếu Kiều Lộ Việt Nam thâu được bao nhiêu thì chính phủ Mỹ sẽ viện trợ vào ngân sách Kiều Lộ 150% số tiền ấy”. Năm 1973, TT Thiệu đã ra Sắc Lệnh cho Kiều Lộ tự trị. Song khi đó thì MACV đã rút về rồi, chưa làm được gì bao nhiêu thì 1975 đã đến! Cờ đã qua tay người khác phết! Trong thời gian đi học tập cải tạo từ Nam ra Bắc cái mộng duy nhất của

tôi chỉ còn rất là đơn giản: “được thả về đoàn tụ với gia đình”. Ngày 24 tháng 3 năm 1978 cái mộng ấy đã thành sự thật! Được đi xe buýt từ Hà Nội về Sài Gòn, được ngắm cảnh suốt quốc lộ I từ Bắc chí Nam cũng là một cái may trong cái rủi.

Từ ngày ra khỏi VN định cư ở Mỹ Quốc và nhập quốc tịch Hiệp Chủng Quốc, tôi vẫn không quên được nơi chôn rau cắt rốn của tôi. Bây giờ cờ đã vào tay người khác phất, mình chẳng làm gì được chỉ mong sao cho họ làm cho VN tiến bộ thì đồng bào cũng đỡ khổ. Vấn đề then chốt là vấn đề kinh tế. Khi đi “học tập” tôi hay nghe câu: “*Danh cho Mỹ cút đánh cho Ngụy nhào*” tôi đã thầm nghĩ: Mỹ cút cũng giống như đánh bài, nó thấy không thấy lợi thì nó tạm nghỉ, chờ một ngày kia mình bí đến xin xỏ nó thì nó sẽ trở lại trong tư thế mới. Cho nên mất gần 1/4 thế kỷ Mỹ mới thỏa hiệp với VN trao đổi mậu dịch. Đó cũng là một cái hay vì nói gì đi nữa tôi thấy vấn đề khuếch trương kinh tế thị trường hiện nay, nước nào cũng cần hòa hợp với Mỹ.

Vì xa quê hương tôi không theo dõi thời cuộc chính xác được. Đọc báo chí, truyền tin, thì không khỏi bị bóp méo vì vấn đề chính trị: người cực đoan “chống Cộng” kẻ thì bị chụp mũ là “thân Cộng” v.v... Muốn nhìn vấn đề khách quan hơn tôi hay giở mấy quyển Almanac ra để xem các dữ kiện thống kê xem VN ta so với các nước khác ra sao?

Một dữ kiện tôi hay xem là “Sản Lượng Quốc Gia Cho Mỗi Đầu Người (Gross Domestic Product per Capita) (GDP/Capita):

Quốc Gia	GDP/Capita	Tăng/	
<i>Năm</i>	<i>1994</i>	<i>1998</i>	<i>mỗi năm</i>
Việt Nam	\$1,140	\$1,770	11.63%
Thái Lan	\$5,970	\$6,100	0.54%
Dài Loan	\$12,070	\$16,500	8.13%
Trung Quốc	\$2,500	\$3,600	9.54%
Nam Hàn	\$11,270	\$12,600	2.83%
Bắc Hàn	\$920	\$1,000	2.11%
Úc Đại Lợi	\$20,720	\$21,200	0.57%
Gia Ná Đại	\$22,760	\$22,400	-0.40%
Pháp	\$18,670	\$22,600	4.89%
Nhật Bản	\$20,200	\$23,100	3.41%
Hoa Kỳ	\$27,606	\$31,500	3.35%

Có cái lạ là trong 4 năm 1994-1998 Sản Lượng Quốc Gia chia đều cho mỗi người dân (GDP Per Capita) đều có gia tăng (trừ Gia Ná Đại?!?) nhưng VN lại gia tăng nhiều hơn các nước khác!

Đến đây tôi phải nhắc lại câu châm ngôn của Pháp: “*La meilleure facon de mentir, c'est mentir avec les statistiques*” (dịch nôm là: “*Cách nói lão hay nhất là nói lão dựa trên con số thống kê*”) để các bạn đừng bị “lừa” vì cách

tính chặt chẽ của tôi, một “tín đồ toán học” như các bạn. Nên nhớ là kinh tế tài chánh rất phức tạp chứ không phải 2 cộng 2 là 4 như chúng ta thường tin chắc nịch.

Các bạn theo tôi làm bài tính đơn giản như sau:

* Nếu sau 1998 các nước vẫn giữ mức tăng giá “*sản lượng/dầu người*” như bảng kê trên thì bao giờ VN mới đuổi kịp các nước khác?

Đến đây tôi lại phải nhắc các bạn một câu triết lý khác của Pháp: “*Avec les Si... on peut mettre Paris en bouteille!*” (Với những chữ Nếu... người ta có thể đựng Paris trong một cái chai!).

1A: So với Mỹ: Năm 1998 GDP/Capita của Mỹ là \$31,500 và hàng năm gia tăng 3.35%. Năm 1998 GDP/Capita của VN là \$1,770 và gia tăng hàng năm là 11.63%, 38 năm sau (khoảng năm 2306) GDP/Capita của Mỹ sẽ là: $\$31,500 \times (1.0335 \text{ lũy thừa } 38) = \$110,181$

GDP/Capita của VN sẽ là:

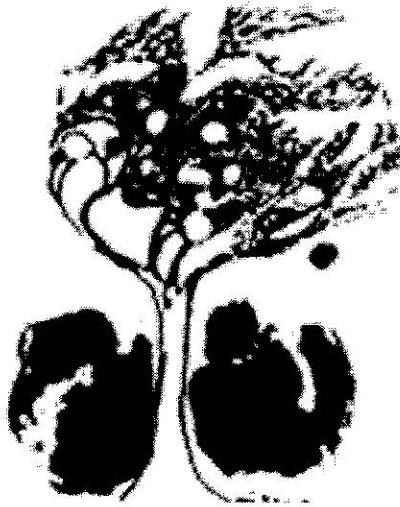
$\$1,770 \times (1.1163 \text{ lũy thừa } 38) = \$115,784$

Năm 2036 VN đã qua mặt Mỹ!!!

1B: Tính như vậy với Nhật ta sẽ đi đến con số 34 năm nghĩa vào 2032:

Nhật: $\$32,100 \times (1.0341 \text{ lũy thừa } 34) = \$72,233$

VN: $\$1,770 \times (1.1163 \text{ lũy thừa } 34) = \$74,563$

1C: Với Pháp thì ra con số là 41 năm, vào năm 2039:

Pháp: $\$22,600 \times (1.0489 \text{ lũy thừa } 41) = \$160,032$

VN: $\$1,770 \times (1.1163 \text{ lũy thừa } 41) = \$161,061$

Các bạn có thể không tin, nhưng các bạn có thể giải trí bằng các tính với các nước khác rồi tìm xem cách tính của tôi... “xạo” ở chỗ nào?

Tôi thì tôi xem đó là một giấc mơ ban ngày, nhưng đôi khi giấc mơ lạc quan có thể làm cho mình phấn khởi, hăng hái đạt mục tiêu sớm hơn, chưa biết chừng!

Phan Đình Tăng
Tiên Tri Toán Học

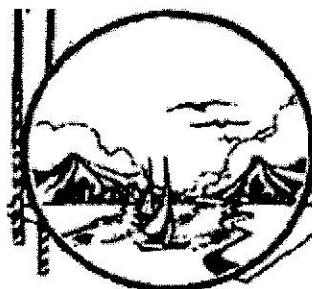
Thơ

TẾ CHIÊU QUÂN

(Nguyên tác chữ Hán của Tân Đà,
Nguyễn Thiện Kế dịch nôm)

Cô ơi cô đẹp nhất đời,
Mà cô mệnh bạc thì trời cũng thua,
Một khi từ biệt cung vua,
Cô về đâu nữa, Đất Hò nghìn năm,
Mà xanh còn dấu còn cẩm,
Suối vàng lạnh lẽo cô nằm với ai?
Má hồng để tiếc cho ai,
Đời người như thế ai hoài mất không?
Khóc than nước mắt ròng ròng,
Xương không có vết, giận không có kỳ!
Mây mờ trăng bạc chi chi,
Hồi tanh thôi có mong gì khói nhang!
Ôi hồng nhan, hồi hồng nhan!
Khôn thiêng cũng chẳng ai van, ai mỏi,
Trời Nam thẳng kiết là tôi.
Chùa Tiên đất khách, khóc người bên Ngô.
Cô với tôi, tôi với cô.
Trước sân lẽ bạc có mồ nào đây,
Hòn cõi ví có ở đây,
Đem nhau đi với, lên mây cũng dành!

Nguyễn Thiện Kế

Thơ

NHƯ BIỂN CẢ

Thanh Trí Cao

Có lúc bỗng thét gào
Thét gào để âm thầm
Có lúc sao bình lặng
Bình lặng hòa hợp âm

Hòa âm cùng vũ trụ
Hòa âm cùng cỏ hoa
Loài người và muôn vật
Cung thương đindh giao thoa

Mênh mông không dừng lại
Đường đi không nơi về
Đường đi không hứa hẹn
Dù ngày dài lê thê

Mênh mông như biển cả
Không hề biết giận hờn
Dung chứa từng súc sống
Không hề biết cô đơn

Mênh mông như biển cả
Bốn mùa không tiếc thương
Không tạo nên thù hận
Không hề biết vấn vương

Mênh mông như biển rộng
Bao la một tấm lòng
Không hẹn ngày kết thúc
Hòa tan với chân không

Thanh Trí Cao